

WEB FREELANCE HAQIDA TUSHUNCHA

Kannazarova Miyrigul Sagatdinovna
informatika fan o'qituvchisi

Annotatsiya. Freelance internet orqali daromad olishni boshlash uchun eng qulay yo'l. Birinchidan, uni boshlash uchun hech qanday boshlang'ich mablag' talab etilmaydi, ikkinchidan, har qanday freelance xizmati uchun dunyo miqyosida talabning yuqoriligi. Bunday holat uni boshqa internet orqali daromad keltiradigan ishlar ro'yxatida birinchi o'ringa olib chiqdi.

Kalit so'zlar: Zamonaviy ish shakllari, Internet, masofaviy ish, freelancing, mustaqil ish, dizayn.

Freelancing o'rganilmoqda - shartnoma tuzmasdan, vaqtinchalik mutaxassisni jalb qilishning mashhur usuli. Frilanser faoliyatining asosiy jihatlari ko'rib chiqiladi: huquqiy, axborot, mehnat. Freelancingning ijobiy va salbiy tomonlari ta'kidlangan. Frilanser va ish beruvchini o'zaro himoya qilish usullari keltirilgan. Freelancing - bu ish beruvchi va pudratchi o'rtasidagi o'zaro ta'sir jarayoni uzoq masofada sodir bo'lganda, masofaviy ish shaklidir. Bu qo'shimcha daromad va qisman va hatto doimiy ish. Frilanser bo'lish erkinlik va mustaqillik, o'z ish jadvalini mustaqil ravishda rejalashtirish, oilangiz bilan ko'proq vaqt o'tkazish, shaxsiy fazilatlarni rivojlantirish qobiliyatini anglatadi. Lekin shu bilan birga, bu doimiy xavf va mas'uliyat, keng ko'lamli vazifalar va past huquqiy himoyadir.

Freelancerlar- bu o'z faoliyatini kompaniyaning "xodimlaridan tashqarida" amalga oshiradigan har qanday xodimlar. Bunda ular autsorserlarga o'xshaydi. To'g'ri, ikkinchisi ko'pincha boshqa kompaniyalarning xodimlaridir. Boshqa tomondan, freelancing mijozlarni mustaqil izlash va faqat ishni bajarishni nazarda tutadi. Albatta, frilanser uchun internet eng yaxshisi- bu yerda siz bemalol o'z xizmatlaringiz haqida e'lonlar joylashtirishingiz, ijtimoiy tarmoqlar va messengerlardan foydalangan holda mijozlar bilan bepul muloqot qilishingiz, tayyor (ishingiz natijasi) yuborishingiz va to'lov olishingiz mumkin. Bundan tashqari, mijozlarni qidirishni sezilarli darajada osonlashtiradigan va vijdotsiz mijozlardan himoya qiladigan maxsus Internet xizmatlari mavjud.

Web Freelancingning ijobiy va salbiy tomonlari

- Faqat o'zingiz uchun ishlang
- Siz bo'sh vaqtningizda ishlaysiz (frilanserlar hazillashganidek: "Dushanba yo'q")
- Rahbarning yo'qligi (nazoratchi, "nazoratchi"). Ko'pchilik uchun bu juda muhim.
- Frilanser uchun talablar yo'q: hech qanday diplom taqdim etishning hojati yo'q, yosh cheklavlari, tashqi ko'rinish
- Sizning daromadingiz faqat sizga bog'liq va boshqa hech kimga bog'liq emas

---

• Siz shahardan nisbatan uzoqda yashashingiz va uyda ishlashingiz mumkin. Bu yirik shaharlarda tug'ilmaganlar uchun munosib daromad olishning deyarli yagona muqobilidir

- Belgilangan ish haqi yo'q. Ish yo'q - pul yo'q. Bu eng muhim kamchilik.

- Har doim ham ish bo'lmaydi, aniqrog'i, har doim ham munosib ish emas. Misol uchun, agar bugun siz biron bir oddiy yarim kunlik ishda bir necha ming pul ishlashingiz mumkin bo'lsa, ertaga bu ikki ming uchun bir necha kun ishlashingiz kerak bo'ladi.

- Daromadlarning beqarorligi. Siz kuniga 10 ming rubl olishingiz mumkin, keyin esa bir hafta davomida 1000 rubl uchun buyurtmalarni topishga harakat qiling.

- Odamlar bilan jonli muloqotning yo'qligi. Bu holat bilan tanish bo'lmaganlar uchun muloqotning ahamiyati kam baholanishi mumkin. Hamma odamlar ijtimoiy va muloqotsiz biz o'zimizni yomon his qilamiz.

- Kasallik ta'tillari, bayramlar, dam olish kunlari yo'q

- Ko'proq va yaxshiroq qilishga undash qiyinligi. Yagona motivatsiya puldir

- Keksalikda kam pensiya, chunki rasmiy daromad yo'q

Ish tajribasining etishmasligi.

Web Freelancing turli yo'llar bilan amalga oshirilishi mumkin. An'anaviy ravishda, xodim va ish beruvchi o'rtasidagi barcha o'zaro munosabatlarni ikki turga bo'lish mumkin:

- Internet ish beruvchi bilan aloqa vositasidir. Bunday holda, buyurtma virtual makondan kelishi shart emas. Har doim ham buyurtmachi va pudratchi yuzlab kilometrlar bilan ajralib turmaydi. Shunchaki, aksariyat hollarda samaraliroq muloqot qilish uchun elektron aloqa vositalaridan foydalaniladi. Misol uchun, siz tasdiqlash uchun eskizni yuborishingiz yoki tayyor hisobotni yuborishingiz kerak. Ushbu tur buxgalteriya hisobini yurituvchi mutaxassislar tomonidan qo'llaniladi, yuridik xizmatlar, fotosuratchilar, tarjimonlar va hatto o'qituvchilar.

- Internet - bu ish joyi. Birinchi turdan farqli o'laroq, bu toifadagi odamlar qo'shimcha pul ishlamaydilar, balki Internetda pul ishlashadi. Bugungi kunda sayt asosiy harakatlantiruvchi kuch ekanligi hech kimga sir emas. Hech bir do'kon elektron platformasiz ishlay olmaydi. Veb-saytlar o'z brendlari, to'plamlari va, albatta, fikrlarini targ'ib qilish uchun ishlatiladi. Bir sayt obro'-e'tibor uchun kerak, boshqalari - daromad uchun. Lekin ichida zamonaviy dunyo Hammaga veb-sayt kerak! Binobarin, katta talabga ega ushbu mahsulotni yaratish va targ'ib qilishga hissa qo'shadigan kasblar qo'llaniladi: dasturchilar, dizaynerlar, kopirayterlar va boshqalar.

Freelancing o'rtasidagi asosiy farq masofaviy hamkorlikdir. Frilanser bir necha usulda hamkorlik qilishi mumkin:

- Masofaviy ishchi. Freelancingning qisqartirilgan shakli. Bunday holda, frilanser rasman kompaniyaning xodimi maqomiga ega, mehnat shartnomasi bo'yicha ro'yxatdan o'tgan, ta'til huquqini, bonuslarni va ofis ishining boshqa imtiyozlarini oladi. U ish stajiga ega, ish beruvchi chegirmalarni to'laydi Pensiya

jamg'armasi, lekin xodim qo'shimcha stulni egallamaydi. Biroq, uydan masofadan turib ishlash, frilanserning ma'lum mas'uliyati bor. Masalan, ish kuni davomida aloqada bo'lish yoki umumiy yig'ilishlarda qatnashish. IN bu variant siz xalalda, shippakda o'tirib ishlashingiz mumkin, g'ayrioddiy ko'rinishga ega bo'lishingiz yoki ishlay olasiz, iliq vannaga botirasiz, lekin suvga cho'mishingiz mumkin. Kot d'Azur ish haftasining o'rtalarida ishlamaydi.

- Jismoniy shaxs. Onlayn daromadning eng keng tarqalgan versiyasi. Qoida tariqasida, bu bir martalik loyihalar. To'g'ri, ba'zi hollarda siz uzoq vaqt davomida frilanserni doimiy daromad bilan ta'minlaydigan katta hajmdagi ishni olishingiz mumkin. Ilgari buyurtmachi va pudratchi o'rtasida haq evaziga xizmatlar ko'rsatish bo'yicha shartnoma imzolangan. Ammo bugungi kunda bu amaliyot o'tmishning yodgorligiga o'xshaydi. Freelancerlar uchun saytlarning asosiy qismi ikkala tomon o'rtasidagi munosabatlarni aniq tartibga soladi. Buyurtmachi sifatsiz ishlardan sug'urtalangan va pudratchi, buyurtmani to'g'ri bajargan taqdirda, pul mukofotlari haqida qayg'urmasligi mumkin.

- Yakka tartibdagi (xususiy) tadbirkor. Darhol shuni ta'kidlash kerakki, ushbu turdagi hamkorlik eng maqbuldir. Birinchidan, Rossiya davlatining qonunchiligiga ko'ra, daromad keltiradigan har qanday faoliyat soliqqa tortiladi va ro'yxatga olinishi kerak. Ikkinchidan, rasmiy hujjatlarning mavjudligi, shaxsiy bank hisobi - bularning barchasi jiddiy yondashuv va ishonchlilikdan dalolat beradi. Yirik korporatsiyalar yoki kompaniyalar, birinchi navbatda, bunday odamlar bilan ishlashni afzal ko'radilar.

Zamonaviy dunyoda odamlar erkinlikni har qachongidan ham qadrlashadi va Internet kabi texnologiyalarning paydo bo'lishi va tarqalishi bilan dunyoning istalgan nuqtasidan Internetga kirish imkoni mavjud bo'lib, har qanday ishni bajarish mumkin bo'ladi. Web Freelancing tufayli o'z sohasi mutaxassislari o'z daromadlarini oshirish imkoniyatiga ega, chunki Rossiyada mutaxassislarning fikriga ko'ra, odamlarning atigi 7 foizini o'rta sinfga kiritish mumkin. Ya'ni, ko'pchilik ishchilar oladigan daromadlari etarli emas. Buning sabablari ko'p, masalan, ish haqining etarli emasligi. O'z-o'zini ish bilan ta'minlash yoki frilanserlik aholi daromadlarini oshirishga, ish topishga va ofis turmush tarziga qarab to'xtashga yordam beradi.

Ijrochi frilanserda ishlashda duch kelishi mumkin bo'lgan qo'shimcha qiyinchilik - bu raqobat, ya'ni uning o'zi buni engishi kerak. Ijrochi uchun tanlov boshqa ijrochilardan iborat bo'lib, ularning soni juda ko'p. Ijrochi Internetga kirish imkoniga ega bo'lgan dunyoning istalgan joyidan ishlashi mumkin, bu esa uni yanada moslashuvchan qiladi. Bundan tashqari, agar ijrochi kichik shaharchada yashasa, u hali ham butun dunyo bo'ylab yirik firmalarning buyurtmalariga mos kelishi mumkin. Bundan tashqari, ijrochi uydagi kundalik vazifalarni mustaqil ish bilan birlashtira oladi.

Shunday qilib, iqtisodiy munosabatlarning rivojlanishi bilan frilanser bozori o'z mashhurligini qozonadi va ish beruvchilar va pudratchilar o'rtasidagi bunday bitimlardagi kamchiliklar soni kamayadi. Dizayn bozorida frilanserlik mehnat

munosabatlarining bir shakli sifatida aniq afzalliklari tufayli mashhur: nisbatan yirik firmalarning xizmatlari uchun past narx, ko'plab ijrochilar orasidan tanlash imkoniyati va boshqalar.

Web Freelancing ham nogironlar uchun istiqbolli platforma hisoblanadi, chunki ular qulay sharoitlarda, uyda ishlash imkoniyatiga ega. Shuni ta'kidlash kerakki, frilanser mustaqil bo'lishga intiladigan, o'zi uchun ishlaydigan zamonaviy yoshlar talablariga javob beradi va Internet tufayli ular endi doimiy ravishda ofisda vaqt o'tkazishga hojat qolmaydi.

Foydalangan adabiyotlar

1. Art.Lebedev. - URL: <https://www.artlebedev.ru/express-design/> (дата обращения: 02.08.2019).
2. Холодова Елена Иосифовна Фриланс и его значение для современного рынка труда // Вестн. Том. гос. ун-та. Экономика. 2013. №3 (23). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/frilans-i-ego-znachenie-dlya-sovremennogo-rynka-truda> (дата обращения: 07.08.2019).
3. Хусяинов Тимур Маратович Идентичность самозанятых интернет-работников // Вестник Нижегородского университета им. Н.И.Лобачевского. Серия: Социальные науки. 2017. №1 (45). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/identichnost-samozanyatyh-internet-rabotnikov> (дата обращения: 07.08.2019).
4. Frilanserlarning o'rtacha daromadi nomi berildi // Rusbase URL: <https://rb.ru/news/dohod-freelanserov/> (kirish sanasi: 02.08.2019).